

przypisując ich tchórzostwu klęskę poniesioną pod Lizboną. Ten generał ogłosił, że każdy cofający się oficer, bez względu na stopień, natychmiast rozstrzelanym będzie.

Pewien Francuski karlista zostający w służbie Don Miguela pisze między innymi: »Don Miguel mieszka w małym mizernym domku, marszałek Bourmont mieszkał w nędzniejszym jeszcze; znajdujemy się w tak nędznym położeniu, że zniewoleni jesteśmy po większej części sypiać pod błękitnem niebem (à la belle étoile). Woysko niewiem jak opisać. Jazda jest piękna; ale piechota, do której ja należę, przedstawia nayopłakańszy widok. Wystaw sobie Wać Pan nieszczęśliwych żołnierzy, którzy od roku nieotrzymali ani żołdu, ani ubioru; a ci obdarci ludzie są tak uczciwemi, że nie szmerząc walczą do ostatniej chwili za Don Miguela. Rzadki to jest przykład poświęcenia się. Oficerowie nawet wszyscy zniszczeni, cierpią niedostatek, a żaden nie użala się. Ta piechota miała złych dowódców, a francuskim pólkownikom gorzko przychodziło uorganizować te pólki. Lecą oni odważnie na karatacze, ale bez ładu i porządku, dla tego mimo cudów męstwa, ulegają.«

Pobył księcia Talleyranda we Francyi, potrwa pewnie dłużej jak z początku mniemano, jeżeli go nadzwyczajne wypadki nie powołają do Londynu; gdyby zaś nadal przytomność jego potrzebniejszą być miała w Paryżu, naówczas zastąpiłby jego miejsce kto inny, sądzą że albo książę Bassano, albo hr. Flahault. Anglicy życzą sobie ostatniego; albowiem dochód wielki, który jego żona, Angielka, pobiera z dóbr w Anglii, wydawałaby w własnym ich kraju. Książę Talleyrand, którego prywatny majątek przynosi 30,000 f. s. rocznego dochodu, wydawał takowy po większej części w ostatnich czasach w Anglii. — JJ. KK. MM. książę i księżna Cumberland wyładowali d. 2 t. m. w Calais.

Według najnowszych wiadomości z Tulu, odwołano tam wydane niedawno rozkazy do rozbiorzenia okrętów liniowych »*Suffren*« »*Marengo*« i fregaty »*Hermion*«. — Pierwszy z tych okrętów ma odwieść jeden batalion 59 pułku liniowego do Afryki. Ośm innych przez rząd najętych kupieckich okrętów przybyły dniem wprzód z Marsylii do

Tulu, dla zabrania rogatek, 120 palisadników, i różnych sprzętów obozowych dla żłogi w Bugia. Odplynęli do Algieru generał Beurnann, pólkownik Leadaux i prefekt morski na parowym statku »*Krokodyl*«. — Niektóre gazety utrzymują, że i marszałek Clauzel odplynął do Algieru.

Marszałek Soult kazał rozpuścić wiele starych żołnierzy, których miejsce nowo zaczętni zajmują; jednak ta zmiana nie rozciąga się do korpusów nad granicą belgijską ustawionych, gdzie wszyscy dawni żołnierze pozostają. —

Sławny angielski admirał Maitland przybył do Cherbourg, gdzie jak naydokładniey uważał wszystkie szczegóły urządzeń portu i marynarki, i naykorzystnieysze wyrzekł zdanie. W ogólności francuzka marynarka, bardzo teraz zbliża się do angielskiej.

Ponieważ rząd austriacki używając prawa odwetu nałożył na okręty z Neapolu do Tryestu przybywające cło, w ilości 3ch dukatów (ducati) od beczki, przeto ze swej strony rząd neapolitański podwyższy podobną opłatę od okrętów austriackich do 6 dukatów od beczki.

Prywatny list donosi: »Obecność księcia Talleyranda tworzy przedmiot wszelkich rozmów w Paryżu. Różnie o nim sądzą. Wczoray wieczór slyszalem jednego polityka tak mówiącego: »Gdym jechał do księcia, przyszło mi na myśl, że ten człowiek wraz z otaczającemi go rzeczami tylokrotnie się zinieniał z ludźmi, z wypadkami i z pomnikami. Wznosił on się od jednej polityki do drugiej, jak ludzie otaczający go; jest on raczey naywyższym stopniem Pana Semonville i innych. Obracał się w czasie jak pomniki hotel Talleyranda otaczające, jak izba deputowanych obok niego, która jak on przed rewolucyą z r. 1780 powitała, przyłączyła się do różnych systematów rządu; jest on jeszcze podobniejszym do pomnika na drugiej stronie hotelu Talleyranda, do świątyni sławy, która pod Ludwikiem XVI na cel religijny wzniesiona, przez Cesarza Napoleona, na przybytek sławy zamieniona, przez Burbonów znowu na kościół przeznaczona była, a teraz czeka na rozkazy »*juste milieu*«. Ale niezważając na zdania stronnictwa wyznać trzeba, że lipcowey dynastyi ważne wyświadczył usługi, że przyjaźń Anglii zabezpieczył.